

Ευρώπη...η γειτονιά μας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΥΡΩΠΗ - ΓΕΝΙΚΑ
2. ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ & ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΥΡΩΠΗΣ – Ε.Ε.
3. ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΕΥΡΩΠΗΣ
4. ΚΡΑΤΗ - ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΕΣ – ΣΗΜΑΙΕΣ
5. ΕΥΡΩΠΑΙΚΑ ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ
6. ΕΥΡΩΠΑΙΚΑ ΕΘΙΜΑ

1. ΕΥΡΩΠΗ

Εικόνα 29. 1: Πολιτικός χάρτης της Ευρώπης κατά το έτος 2006-2007

Η Ευρώπη, αποκαλούμενη και *Γηραιά ήπειρος*, κατά συνθήκη, θεωρείται ότι είναι μία από τις επτά ηπείρους του κόσμου. Αποτελούμενη από τη δυτικότερη χερσόνησο της Ευκρασίας, η Ευρώπη χωρίζεται γενικά από την Ασία στην ανατολή του από το χάρισμα που αποτελείται από τα Ουράλια, τον ποταμό Ουράλη, την Κασπία Θάλασσα, η περιοχή του Καυκάσου (προσδιορισμός των συνόρων) και τη Μαύρη Θάλασσα προς τα νοτιοανατολικά. Επίσης, η Ευρώπη συνορεύει με τον Αρκτικό ωκεανό και άλλα υδατικά συστήματα στα βόρεια, τον Ατλαντικό Ωκεανό στα δυτικά, τη Μεσόγειο Θάλασσα προς νότο, και τη Μαύρη Θάλασσα και συνδέεται με υδατικούς οδούς προς τα νοτιοανατολικά. Ωστόσο, τα σύνορα της Ευρώπης -μια έννοια που χρονολογείται από την κλασική αρχαιότητα- είναι κάπως αυθαίρετη, όπως ο όρος ήπειρος μπορεί να αναφέρεται σε μια πολιτιστική και πολιτική διάκριση ή μία φυσιογραφική.

Η Ευρώπη είναι η τέταρτη σε έκταση ήπειρος του πλανήτη μας. Καταλαμβάνει συνολικά με τα νησιά έκταση 10.500.000 τετρ. χιλ., το 7% περίπου της συνολικής ξέρας του πλανήτη μας. Ο πληθυσμός της, σύμφωνα με τα στοιχεία του 1981 ξεπερνούσε τα 670.000.000

2.1 ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ ΕΥΡΩΠΗΣ

Στην ελληνική μυθολογία με το όνομα Ευρώπη είναι γνωστή κυρίως η κόρη του Φοίνικα και της Τηλέφασσας. Από μερικούς θεωρείται κόρη του Αγήνορα (ο Φοίνιξ ήταν γιος του Αγήνορα). Ο Δίας απήγαγε την Ευρώπη και μαζί απέκτησαν τρία τουλάχιστον παιδιά: τον βασιλιά Μίνωα, τον Ραδάμανθυ και τον Σαρπηδόνα.

Η Ευρώπη ήταν πολύ όμορφη. Μια μέρα που μάζευε με τις φίλες της άνθη σε ένα αγρό στην ακρογιαλιά της Τύρου ή της Σιδώνας, την είδε ο Δίας και θαμπώθηκε από την ομορφιά της. Για να την πλησιάσει μεταμορφώθηκε σε κάτασπρο ταύρο. Βλέποντας η Ευρώπη τον ήσυχο ταύρο, πήγε κοντά του, τον χάιδεψε λίγο και, αφού βεβαιώθηκε ότι δεν αγριεύει, κάθισε πάνω στη ράχη του. Αυτό περίμενε και ο Δίας, οπότε αμέσως, γρήγορος σαν αστραπή, έπεσε στη θάλασσα ώστε να μην προλάβει η Ευρώπη να κατεβεί. Από τη Φοινίκη ο ταύρος-Δίας κολύμπησε ως την Κρήτη, όπου

βγήκε στην Γόρτυνα. Εκεί, αφού φανέρωσε στην Ευρώπη ποιος ήταν, την έκανε μητέρα των τριών αγοριών που προαναφέρθηκαν. Στο σημείο αυτό οι κάτοικοι της Γόρτυνας λάτρευαν έναν ιερό πλάτανο, όπου και θυσίαζαν. Αντιστοίχως, ο Δίας χάρισε στην Ευρώπη τρία δώρα: τον Τάλω (έναν άγρυπνο μεταλλικό γίγαντα-φύλακα που αργότερα προστάτευε την Κρήτη από κάθε επιδρομή), ένα κυνηγόσκυλο που δεν έχανε ποτέ το θήραμά του και ένα όπλο που δεν αστοχούσε ποτέ.

Η ιστορία απεικονίζεται στο νόμισμα των 2 ευρώ.

Υπάρχουν όμως και άλλες παραλλαγές του μύθου της Ευρώπης: Μία αναφέρει ότι ήταν κόρη του Ωκεανού και της Τηθύος ή της Παρθενόπης, αδελφή της Θράκης και ετεροθαλής αδελφή της Ασίας και της Λιβύης. Δηλαδή η Ευρώπη υπήρξε επώνυμη της ηπειρωτικής Ελλάδας και μετά τους Περσικούς Πολέμους του τρίτου τμήματος του τότε γνωστού κόσμου, της Ευρώπης.

Στην Ήπειρο έλεγαν ότι ο Δώδων, από τον οποίο πήρε το όνομά της η Δωδώνη, ήταν επίσης γιος του Δία και της Ευρώπης, όπως και ο Αιακός, γενάρχης των Αιακιδών. Παιδί της Ευρώπης λέγεται ότι ήταν και ο Κάρνος, αγαπημένος του θεού Απόλλωνα.

Η λατρεία της Ευρώπης διαδόθηκε σε όλη την Ελλάδα. Στο Πήλιο υπήρχε το «Λουτρόν της Ευρώπης». Η θεσσαλική πόλη Γυρτώνη ή Γυρτών είναι παραλλαγή της Γόρτυνος, του κέντρου της λατρείας της Ευρώπης στην Κρήτη. Από τον Όλυμπο πήγαζε ομώνυμό της ποτάμι, ο Εύρωπος. Ο Θάσος ήταν αδελφός της Ευρώπης, όπως και οι Κάδμος, Ρινέας, Σύρος και άλλοι. Γενικώς, οι ελληνικές πόλεις ήθελαν να έχουν κάποια σχέση με την Ευρώπη, της οποίας ο μύθος ήταν διαδεδομένος παντού, με παραλλαγές από πόλη σε πόλη.

Εκτός Ελλάδας, ο Λουκιανός (2ος αι. μ.Χ.) πληροφορήθηκε ότι ο ναός της Ασάρτης στη Σιδώνα ήταν αφιερωμένος στην πραγματικότητα στην Ευρώπη:

«Υπάρχει παρομοίως στη Φοινίκη μέγας ναός των Σιδωνίων. Τον αποκαλούν ναό της Ασάρτης. Πιστεύω ότι αυτή η Ασάρτη είναι η σεληνιακή θεότητα. Αλλά σύμφωνα με ένα εκ των ιερέων, αυτός ο ναός είναι αφιερωμένος στην πραγματικότητα στην Ευρώπη, την αδελφή του Κάδμου. ..., όταν έφυγε από τη Γη οι Φοίνικες την τίμησαν με ναό και διηγούνταν ένα ιερό θρύλο γι' αυτή, πώς ο Δίας την ερωτεύθηκε για την ομορφιά της και μεταμορφωμένος σε ταύρο την μετέφερε στην Κρήτη. Αυτό τον μύθο τον άκουσα και από άλλους Φοίνικες. Και το νόμισμα των Σιδωνίων φέρει επάνω του την Ευρώπη καθήμενη επί ταύρου...»

Πραγματικά, «ευ-ώπη» σημαίνει αυτή που έχει πλατύ, στρογγυλό πρόσωπο, πράγμα που ταιριάζει στην πανσέληνο.

Μετά από αυτά, ο Δίας αποκατέστησε την Ευρώπη παντρεύοντάς τη με τον βασιλιά της Κρήτης Αστερίωνα, γιο του Τεκτάμου. Ο Αστερίων δεν απέκτησε παιδιά με την Ευρώπη, αλλά υιοθέτησε τα τέκνα του Δία. Μετά τον θάνατό της, η Ευρώπη τιμήθηκε ως θεά με το όνομα Ελλωτίς και ο ταύρος απαθανατίστηκε ως ο ομώνυμος αστερισμός. Υπήρχε και γιορτή, τα «Ελλώτια», κατά την οποία περιέφεραν τα οστά της στολισμένα με μύρτους. Η εκδοχή αυτή του μύθου αναφέρεται από τους Ησίοδο, Αισχύλο, Σιμωνίδη, Βακχυλίδη, Μόσχο, Οβίδιο, Νόννο και άλλους ποιητές.

2.2 ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Από τα πολύ παλιά χρόνια η Ευρώπη αποτέλεσε το κέντρο, γύρω από το οποίο αναπτύχθηκαν οι πολιτισμοί . **Πρώτος ευρωπαϊκός πολιτισμός θεωρείται ο ελληνικός.** Στη συνέχεια αναπτύχθηκε ο **ρωμαϊκός**, για να δώσει τη θέση του **στο χριστιανικό**, που άνθισε

στην εποχή της βυζαντινής αυτοκρατορίας . Ακολουθούν οι διάφορες επιδρομές των βαρβαρικών φυλών και η κατάληψη όλης της Δ. Ευρώπης, που βυθίζεται, σχεδόν τελείως, στο σκοτάδι. Οι φυλές αυτές αρχίζουν να δημιουργούν τα πρώτα οργανωμένα κράτη και να δέχονται την επίδραση του παλιού ρωμαϊκού πολιτισμού. Στη συνέχεια (στο 1241) εισβάλλουν οι Μογγόλοι, που περιορίζονται στο ανατολικό τμήμα και σώζεται, έτσι, η υπόλοιπη Ευρώπη από την καταστροφή. Με την ανακάλυψη της Αμερικής και των άλλων ηπείρων αρχίζει για την Ευρώπη μια νέα περίοδος, των ανακαλύψεων και της αποικιοκρατίας. Παράλληλα υπάρχει μια διόγκωση του ρόλου της Εκκλησίας στη ζωή και την οργάνωση των κρατών. Το αποτέλεσμα ήταν οι διάφοροι πόλεμοι και η Ιερά Εξέταση.

16ος-18ος αιώνας

Αποτέλεσμα της αναβαθμισμένης σημασίας της θρησκείας ήταν και η Μεταρρύθμιση, που είχε βαθιές συνέπειες στην ενότητα της Ευρώπης. Τα κράτη χωρίστηκαν σε θρησκευτικές γραμμές μόνο εξωτερικά αλλά και εσωτερικά από

Θρησκευτικές διαμάχες που συχνά υποδαυλίζονταν από τους εξωτερικούς εχθρούς.

Η Γαλλία υπέστη αυτή τη μοίρα κατά τον 16ο αιώνα, στους πολέμους που έμειναν γνωστοί ως Γαλλικοί Θρησκευτικοί Πόλεμοι. Η Αγγλία αντιθέτως, απέφυγε για κάποιο διάστημα αυτή τη μοίρα χάρη στον Αγγλικανισμό της Ελισάβετ. Μεγάλο μέρος της σύγχρονης Γερμανίας είχε κερματιστεί σε μικροσκοπικά κρατίδια υπό τη θεωρητική επικυριαρχία της Αγία Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, που είχε επίσης

διχαστεί με βάση θρησκευτικές γραμμές, ωστόσο ο Τριακονταετής Πόλεμος αντικατέστησε τη θρησκεία με τον εθνικισμό ως κινητήρια δύναμη των ευρωπαϊκών συγκρούσεων. Το 18ο αιώνα, η Αγγλία διαθέτει όλο της το δυναμικό στην ανάπτυξη του στόλου, που της επέτρεψε να γίνει θαλασσοκράτειρα και να εξασφαλίσει μεγάλα πολιτικά και στρατιωτικά πλεονεκτήματα, που τα διατήρησε σχεδόν 200 χρόνια. Παράλληλα είναι η πρώτη χώρα που δημιουργεί συστηματική βιομηχανία, που χαρακτηρίζεται από τη μεγάλη συγκέντρωση εργατών, τη μηχανοποίηση και τη χρησιμοποίηση της ατμομηχανής. Η Ευρώπη, 2.500 χρόνια τώρα, εξακολουθεί να αποτελεί τον κεντρικό πυρήνα της δημιουργίας του σύγχρονου πολιτισμού.

Οι άλλες ήπειροι ή είχαν παρακμάσει, όπως η Ασία και η Αφρική ή βρίσκονταν στην αρχή της δημιουργίας του δικού τους πολιτισμού, όπως η Αμερική και η Αυστραλία, που τελικά και ο δικός τους πολιτισμός δεν αναπτύχθηκε από τους αυτόχθονες, αλλά από τους Ευρωπαίους μετανάστες. Παράλληλα, εκτός από πολιτική και οικονομική, γίνεται και μεγάλη πνευματική και πολιτιστική δύναμη που για πολλά

χρόνια και σε πολλά σημεία, ακόμη και μέχρι σήμερα, εξακολουθεί να επιβάλλει το δικό της πολιτισμό και στους άλλους λαούς. Πέρα όμως από όλα αυτά αποτέλεσε και το θέατρο πάρα πολλών πολέμων. Από τους πιο παλιούς αξίζει να αναφερθούν ο εκατονταετής και ο τριακονταετής, ενώ από τους σύγχρονους οι δυο παγκόσμιοι.

19^{ος}-20^{ος} αιώνας

Ο Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος έχει αποφασιστική σημασία για την εξέλιξη και την τύχη της Ευρώπης. Μετά το τέλος του, δύο κράτη που για χρόνια έμεναν μακριά από τις ευρωπαϊκές υποθέσεις, άρχισαν να ασχολούνται με τα ευρωπαϊκά πράγματα. Πρόκειται για τις Η.Π.Α. που, σπάζοντας τον απομονωτισμό τους, επεμβαίνουν στρατιωτικά στον πρώτο πόλεμο και για την Ιαπωνία, που δεν επεμβαίνει στρατιωτικά, αλλά της δίνει την ευκαιρία να αναπτύξει τη βιομηχανία της (βαριά και πολεμική), τροφοδοτώντας τους Ευρωπαίους με διάφορα βιομηχανικά υλικά κατά τη διάρκειά του. Τα προνόμια που απόκτησαν και τα δύο αυτά κράτη στη διάρκεια του πολέμου,

εξακολούθησαν να τα διατηρούν και ύστερα από αυτόν και δεν έπαθαν καμιά καταστροφή, αλλά, αντίθετα, βγήκαν ωφελημένα. Ακόμα, μετά τη λήξη του πολέμου, η Ευρώπη θα παρουσιαστεί με σημαντικές αλλαγές, από τις οποίες οι πιο σημαντικές είναι η δημιουργία του Σοβιετικού κράτους, η αναγνώριση της ανεξαρτησίας της Τσεχοσλοβακίας και η ουσιαστική διάλυση της Αυστροουγγρικής και της Γερμανικής αυτοκρατορίας. Ο Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος, που και πάλι αρχίζει από την Ευρώπη, θα προκαλέσει μεγάλες κοινωνικές ανακατατάξεις, εκτός φυσικά από τα εκατομμύρια των νεκρών και τις ανυπολόγιστες ζημιές του. Πρόκειται για τη δημιουργία των νέων σοσιαλιστικών χωρών, τη διάλυση και το χωρισμό του Γερμανικού κράτους σε δύο κράτη και τη διείδυση των Αμερικανών στην οικονομική, την πολιτιστική, ακόμη και στην πολιτική των Ευρωπαϊκών κρατών. Μετά τον πόλεμο, η Ευρώπη βρίσκεται χωρισμένη σε δύο μεγάλους στρατιωτικούς συνασπισμούς, το ΝΑΤΟ, στο οποίο το βασικό και κύριο λόγο έχουν οι ΗΠΑ, και στο σύμφωνο της Βαρσοβίας, όπου τον κύριο και βασικό λόγο έχει η Σοβιετική Ένωση. Παράλληλα, υπάρχουν και διάφορες αδέσμευτες χώρες, όπως η Αυστρία, η Ελβετία, η Γιουγκοσλαβία, η Φινλανδία. Τα τελευταία χρόνια καταβάλλονται προσπάθειες από τους Ευρωπαϊκούς λαούς για τη διάλυση και των δύο συνασπισμών και την εγκαθίδρυση μιας πραγματικής ειρήνης και συνεργασίας. Σημαντικά βήματα έγιναν προς την κατεύθυνση αυτή που κορυφώθηκαν με τη γνωστή διάσκεψη του Ελσίνκι το καλοκαίρι του 1975.

Σήμερα το σύμφωνο της Βαρσοβίας έχει διαλυθεί, ενώ το σοσιαλιστικό στρατόπεδο έχει καταρρεύσει. Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα έχει μετασηματιστεί σε Ευρωπαϊκή Ένωση και μετρά 28 μέλη κράτη ανάμεσά τους και την Ελλάδα το 1981.

2.3 ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) είναι οικονομική και πολιτική ένωση είκοσι οκτώ ευρωπαϊκών κρατών. Ιδρύθηκε την 1η Νοεμβρίου 1993 με τη θέση σε ισχύ της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (υπογραφή 7.2.1992), γνωστότερης ως Συνθήκης του Μάαστριχτ, βασιζόμενης στις τότε Ευρωπαϊκές Κοινότητες (Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα, Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας). Από τότε νέες διευρύνσεις έχουν αυξήσει τον αριθμό των κρατών μελών της και μεταγενέστερες τροποποιητικές συνθήκες έχουν επεκτείνει τις αρμοδιότητές της. Θεωρείται ως η ισχυρότερη ένωση κρατών μέχρι σήμερα στην παγκόσμια ιστορία, με επιδιώξεις οικονομικού, πολιτικού, κοινωνικού και πολιτιστικού περιεχομένου. Η ΕΕ αποτελεί το τρέχον στάδιο μιας ανοιχτής διαδικασίας ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Με τη θέση σε ισχύ την 1η Δεκεμβρίου 2009 της Συνθήκης της Λισαβόνας (υπογραφή 13.12.2007), η Ευρωπαϊκή Ένωση αντικατέστησε την Ευρωπαϊκή Κοινότητα (πρώην ΕΟΚ) διαδεχόμενη αυτήν. Είναι μια από τις μεγαλύτερες οικονομικές και πολιτικές οντότητες στον κόσμο, με περισσότερους από 500 εκατομμύρια κατοίκους^[1] ή 7,3% του παγκόσμιου πληθυσμού^[2] και συνδυασμένο ονομαστικό ΑΕΠ 12,2 τρισεκατομμύρια ευρώ το 2010. Έχει δημιουργήσει μια εσωτερική αγορά με ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων, προσώπων, υπηρεσιών και κεφαλαίων, διαθέτει κοινή αγροτική και αλιευτική πολιτική και κοινή εμπορική πολιτική προς τις τρίτες χώρες, όπως επίσης και περιφερειακή πολιτική για την υποστήριξη των φτωχότερων περιφερειών της. Επιδιώκει να αποτελέσει ένα Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης, για τον οποίο τα κράτη μέλη της συνεργάζονται στενά επί πολιτικών σχετικά με ελέγχους στα σύνορα (εσωτερικά και εξωτερικά), το άσυλο, τη μετανάστευση, τη δικαστική συνεργασία σε αστικές και ποινικές υποθέσεις και την αστυνομική συνεργασία. Στο πλαίσιο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης εισήγαγε ενιαίο νόμισμα, το ευρώ, που έχει υιοθετηθεί από δεκαεπτά κράτη μέλη μέχρι σήμερα. Επίσης προωθεί μια κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας, προς το παρόν σε διακυβερνητικό επίπεδο.

Τα θεσμικά όργανα της ΕΕ περιλαμβάνουν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την Ευρωπαϊκή

Επιτροπή, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

Οι πολίτες των κρατών μελών της ΕΕ είναι παράλληλα και πολίτες της Ένωσης: μπορούν, μεταξύ άλλων, να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών και να εκλέγουν και να εκλέγονται μια φορά κάθε πέντε έτη στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, όπως και στις δημοτικές εκλογές του τόπου κατοικίας τους. Παράλληλα ο έλεγχος διαβατηρίων στα περισσότερα εσωτερικά σύνορα καταργήθηκαν με τη Συμφωνία του Σένγκεν (Schengen).

Η Ε.Ε τιμήθηκε με Νόμπελ Ειρήνης το 2012.

Κράτη μέλη της ΕΕ (έτος προσχώρησης)

1. **Αυστρία (1995)**
2. **Βέλγιο (1952)**
3. **Βουλγαρία (2007)**
4. **Γαλλία (1952)**
5. **Γερμανία (1952)**
6. **Δανία (1973)**
7. **Ελλάδα (1981)**
8. **Εσθονία (2004)**
9. **Ηνωμένο Βασίλειο (1973)**
10. **Ιρλανδία (1973)**
11. **Ισπανία (1986)**
12. **Ιταλία (1952)**
13. **Κάτω Χώρες (1952)**
14. **Κροατία (2013)**
15. **Κύπρος (2004)**
16. **Λεττονία (2004)**
17. **Λιθουανία (2004)**
18. **Λουξεμβούργο (1952)**
19. **Μάλτα (2004)**
20. **Ουγγαρία (2004)**
21. **Πολωνία (2004)**
22. **Πορτογαλία (1986)**
23. **Ρουμανία (2007)**
24. **Σλοβακία (2004)**
25. **Σλοβενία (2004)**
26. **Σουηδία (1995)**
27. **Τσεχική Δημοκρατία (2004)**
28. **Φινλανδία (1995)**

Καθ' οδόν προς ένταξη στην ΕΕ

Υποψήφιες χώρες

Ισλανδία

Μαυροβούνιο

**πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία
της Μακεδονίας**

Σερβία

Τουρκία

Δυνάμει υποψήφιες χώρες

Αλβανία

Βοσνία-Ερζεγοβίνη

Κοσσυφοπέδιο βάσει*

*** Ο χαρακτηρισμός αυτός δεν θίγει τις θέσεις ως προς το καθεστώς, είναι δε σύμφωνος με την ΑΣΑΗΕ 1244/1999 και τη γνωμοδότηση του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη διακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσσυφοπεδίου**

3. ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΚΑΤΑΚΟΡΥΦΟΣ ΔΙΑΜΕΛΙΣΜΟΣ

Κατακόρυφος διαμελισμός: η μορφολογία μιας περιοχής και συγκεκριμένα οι διαφορές που παρατηρούνται ως προς το υψόμετρο (οροσειρές, οροπέδια, πεδιάδες, κοιλάδες κ.λπ.).

Με βάση τη μορφολογία του εδάφους της, η Ευρώπη χωρίζεται σε τρεις περιοχές:

Η βόρεια και κεντροδυτική περιοχή περιλαμβάνει τη Σκανδιναβία, την Αγγλία, την Ιρλανδία, τις Κάτω Χώρες, τη Γαλλία και το κεντρικό τμήμα της Ιβηρικής χερσονήσου.

Η νότια περιοχή περιλαμβάνει τη Χερσόνησο του Αίμου, την Αυστρία, την Ελβετία, την Ιταλική και την Ιβηρική Χερσόνησο, οι οποίες σχηματίστηκαν γεωλογικά πολύ αργότερα από τις προηγούμενες.

Η ανατολική περιοχή είναι μία απέραντη πεδινή έκταση, που ξεκινά από την Κεντρική Ευρώπη και καταλήγει στα Ουράλια Όρη. Η μορφολογία της είναι ίδια παντού και σπάνια το υψόμετρο ξεπερνά τα 100 μ.

Οι μεγαλύτεροι ποταμοί της Ευρώπης

1. ο Βόλγας(3685 χλμ)
2. ο Δούναβης(2950 χλμ)
3. ο Ουράλης(2534 χλμ)
4. ο Δνείπερος(2285 χλμ)
5. ο Δον ή Ντον(1967 χλμ)
6. ο Ρήνος(1320 χλμ)

Οι μεγαλύτερες λίμνες της Ευρώπης

1. η Λάντογκα(Ρωσία, 17.700 τ.χλμ)-14η στη Γη
2. η Ονέγκα(Ρωσία, 9.635 τ.χλμ)
3. η Βάνερν(Σουηδία, 5.500 τ.χλμ)
4. η Σάιμαα(Φινλανδία, 4.377 τ.χλμ)

*Η Κασπία είναι η μεγαλύτερη λίμνη του κόσμου 371.000 km² και βρίσκεται στα σύνορα Ευρώπης – Ασίας.

Η μεγαλύτερη λίμνη της Δυτικής Ευρώπης είναι η λίμνη της Γενεύης. Αποτελεί φυσικό σύνορο Γαλλίας και Ελβετίας και το μεγαλύτερο βάθος της είναι 310 μ. Η μεγαλύτερη λίμνη της Κεντρικής Ευρώπης είναι η λίμνη Μπάλατον στην Ουγγαρία(77 χλμ περίπου)

Οι οροσειρές της Ευρώπης

- οι Άλπεις(Γαλλία, Αυστρία, Γερμανία, Σλοβενία, Λιχτενστάιν, Ιταλία, Ελβετία)
- τα Πυρηναία(Γαλλία, Ισπανία)
- τα Ουράλια(Ρωσία)
- τα Καρπάθια(Σλοβακία, Ουγγαρία, Πολωνία, Τσεχία, Ρουμανία)
- οι Σκανδιναβικές Άλπεις(Νορβηγία, Σουηδία)
- του Αίμου(Βουλγαρία, Σερβία)
- τα Απέννινα(Ιταλία)
- οι Δειναρικές Άλπεις(Κροατία, Βοσνία/Ερζεγοβίνη, Σερβία)
- Καύκασος(Ρωσία, Γεωργία, Αζερμπαϊτζάν, Αρμενία)
- Πίνδος(Ελλάδα)

Το υψηλότερο βουνό της Ευρώπης είναι το Ελμπρούζ στη Ρωσία. Βρίσκεται στον Καύκασο και έχει ύψος 5.642 μ.

Το ψηλότερο βουνό της Δυτικής Ευρώπης είναι το Λευκό Όρος στις Άλπεις, στα σύνορα Γαλλίας και Ιταλίας. Η ψηλότερη κορυφή του βρίσκεται σε υψόμετρο πάνω από 4.800 μ.

Οι μεγαλύτερες πεδιάδες της Ευρώπης

1. ΡΩΣΙΚΗ
2. ΓΕΡΜΑΝΟΠΟΛΩΝΙΚΗ
3. ΓΑΛΛΙΚΗ
4. ΟΥΓΓΡΙΚΗ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΟΣ ΔΙΑΜΕΛΙΣΜΟΣ

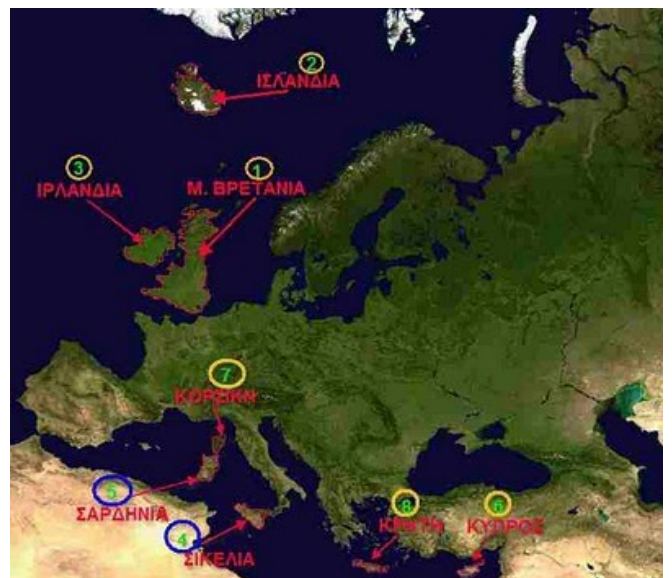
Ο οριζόντιος διαμελισμός μιας περιοχής είναι τα ακτογραφικά της στοιχεία, δηλαδή είναι οι χερσόνησοι, οι κόλποι, οι πορθμοί, οι ισθμοί, οι διώρυγες, τα νησιά και γενικά οι διάφορες μορφές που μπορεί να έχουν οι ακτές ενός τόπου.

Οι μεγαλύτερες χερσόνησοι της Ευρώπης

- Σκανδιναβική
- Ιβηρική
- Ιταλική
- Βαλκανική

Τα μεγαλύτερα νησιά της Ευρώπης

1. η Μεγάλη Βρετανία
2. η Ισλανδία
3. η Ιρλανδία
4. η Σικελία
5. η Σαρδηνία
6. η Κύπρος
7. η Κορσική
8. η Κρήτη

Οι μεγαλύτεροι κόλποι της Ευρώπης

- Βισκαϊκός κόλπος
- Βενετικός κόλπος
- Βοθνικός κόλπος
- Φινλανδικός κόλπος

Οι μεγαλύτεροι πορθμοί της Ευρώπης

1. ΔΑΡΔΑΝΕΛΙΑ, ΒΟΣΠΟΡΟΣ (ΤΟΥΡΚΙΑ)
2. ΚΑΛΑΙ (ΓΑΛΛΙΑ-ΑΓΓΛΙΑ)
3. ΓΙΒΡΑΛΤΑΡ (ΕΥΡΩΠΗ-ΑΦΡΙΚΗ)
4. ΚΑΤΕΓΑΤ, ΜΕΓΑΛΟΣ & ΜΙΚΡΟΣ ΜΠΕΛΤ (ΣΟΥΗΔΙΑ-ΔΑΝΙΑ)

4. ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΚΡΑΤΗ, ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΕΣ, ΣΗΜΑΙΕΣ

Α/Α	ΧΩΡΕΣ	ΕΚΤΑΣΗ ΣΕ km ²	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΕΣ	ΣΗΜΑΙΑ
1	ΑΓΙΟΣ ΜΑΡΙΝΟΣ	61 ΤΧ	28.119 Κάτ.	ΑΓΙΟΣ ΜΑΡΙΝΟΣ	
2	ΑΖΕΡΜΠΑΪΤΖΑΝ	86.600 ΤΧ	8,26 Εκατ. Κάτ.	ΜΠΑΚΟΥ	
3	ΑΛΒΑΝΙΑ	28.748 ΤΧ	3,5 Εκατ. Κάτ.	ΤΙΡΑΝΑ	
4	ΑΝΔΟΡΡΑ	468 ΤΧ	67.800 Κάτ.	ΑΝΔΟΡΑ	
5	ΑΡΜΕΝΙΑ	29.800 ΤΧ	3,5 Εκατ. Κάτ.	ΕΡΕΒΑΝ	
6	ΑΥΣΤΡΙΑ	83.858 ΤΧ	8,02 Εκατ. Κάτ.	ΒΙΕΝΝΗ	
7	ΒΑΤΙΚΑΝΟ	44 ΤΧ	911 Κάτ.	ΒΑΤΙΚΑΝΟ	
8	ΒΕΛΓΙΟ	30.510 ΤΧ	10,3 Εκατ. Κάτ.	ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ	
9	ΒΟΣΝΙΑ ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ	51.129 ΤΧ	4,36 Εκατ. Κάτ.	ΣΕΡΑΓΕΒΟ	
10	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	110.910 ΤΧ	7,35 Εκατ. Κάτ.	ΣΟΦΙΑ	
11	ΓΑΛΛΙΑ	547030 ΤΧ	60,18 Εκατ. Κάτ.	ΠΑΡΙΣΙ	
12	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	357.021 ΤΧ	82,39 Εκατ. Κάτ.	ΒΕΡΟΛΙΝΟ	
13	ΓΕΩΡΓΙΑ	69.700 ΤΧ	5 Εκατ. Κάτ.	ΤΒΙΛΙΣΙ	
14	ΔΑΝΙΑ	43.094 ΤΧ	5,38 Εκατ. Κάτ.	ΚΟΠΕΝΧΑΓΗ	
15	ΕΛΒΕΤΙΑ	41.290 ΤΧ	7,31 Εκατ. Κάτ.	ΒΕΡΝΗ	
16	ΕΛΛΑΔΑ	131.940 ΤΧ	10,66 Εκατ. Κάτ.	ΑΘΗΝΑ	
17	ΕΣΘΟΝΙΑ	45.226 ΤΧ	1,41 Εκατ. Κάτ.	ΤΑΛΙΝ	
18	ΙΡΛΑΝΔΙΑ	69.000 ΤΧ	3,96 Εκατ. Κάτ.	ΔΟΥΒΛΙΝΟ	
19	ΙΣΛΑΝΔΙΑ	103.000 ΤΧ	281.000 Κάτ.	ΡΕΚΙΑΒΙΚ	
20	ΙΣΠΑΝΙΑ	504.782 ΤΧ	40,21 Εκατ. Κάτ.	ΜΑΔΡΙΤΗ	
21	ΙΤΑΛΙΑ	301.230 ΤΧ	57,99 Εκατ. Κάτ.	ΡΩΜΗ	
22	ΚΡΟΑΤΙΑ	56.542 ΤΧ	4,42 Εκατ. Κάτ.	ΖΑΓΚΡΕΜΠ	
23	ΚΥΠΡΟΥ	9.250 ΤΧ	772.000 Κάτ.	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	

24	ΛΕΤΟΝΙΑ	64.589 ΤΧ	2,34 Εκατ. Κάτ.	ΡΙΓΑ	
25	ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑ	207.600ΤΧ	10,4 Εκατ. Κάτ.	ΜΙΝΣΚ	
26	ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	65.200 ΤΧ	3,59 Εκατ. Κάτ.	ΒΙΛΝΙΟΥΣ	
27	ΛΙΧΝΕΣΤΑΪΝ	160 ΤΧ	33.145 Κάτ.	ΒΑΝΤΟΥΖ	
28	ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	2.586 ΤΧ	454.000 Κάτ.	ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	
29	Μ. ΒΡΕΤΑΝΙΑ	129.720 ΤΧ	51 Εκατ. Κάτ.	ΛΟΝΔΙΝΟ	
30	ΜΑΛΤΑ	316 ΤΧ	400.000 Κάτ.	ΒΑΛΛΕΤΤΑ	
31	ΜΟΛΔΑΒΙΑ	33.843 ΤΧ	4,44 Εκατ. Κάτ.	ΤΣΙΣΙΝΑΟΥ	
32	ΜΟΝΑΚΟ	2 ΤΧ	32.150 Κάτ.	ΜΟΝΑΚΟ	
33	ΝΟΡΒΗΓΙΑ	324.220 ΤΧ	4,54 Εκατ. Κάτ.	ΟΣΛΟ	
34	ΟΥΑΛΙΑ	20.764 ΤΧ	2,92 Εκατ. Κάτ.	ΚΑΡΝΤΙΦ	
35	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	41.526 ΤΧ	16,25 Εκατ. Κάτ.	ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ	
36	ΟΥΓΓΑΡΙΑ	92.966 ΤΧ	10,1 Εκατ. Κάτ.	ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ	
37	ΟΥΚΡΑΝΙΑ	603.700 ΤΧ	48,05 Εκατ. Κάτ.	ΚΙΕΒΟ	
38	Π.Γ.Δ.Μ	25.333 ΤΜ	2,06 Εκατ. Κάτ.	ΣΚΟΠΙΑ	
39	ΠΟΛΩΝΙΑ	312.685 ΤΧ	38,62 Εκατ. Κάτ.	ΒΑΡΣΟΒΙΑ	
40	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	92.391 ΤΧ	10,1 Εκατ. Κάτ.	ΛΙΣΣΑΒΟΝΑ	
41	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	237.500 ΤΧ	22,27 Εκατ. Κάτ.	ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙ	
42	ΡΩΣΙΑ	17.070.000 ΤΧ	144,53 Εκατ. Κάτ.	ΜΟΣΧΑ	
43	ΣΕΡΒΙΑ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ	102.350 ΤΧ	10,65 Εκατ. Κάτ.	ΒΕΛΙΓΡΑΔΙ	
44	ΣΚΩΤΙΑ	78.772 ΤΧ	4,99 Εκατ	ΕΔΙΜΒΟΥΡΓΟ	
45	ΣΛΟΒΑΚΙΑ	48.845 ΤΧ	5,43 Εκατ. Κάτ.	ΜΠΡΑΤΙΣΛΑΒΑ	
46	ΣΛΟΒΕΝΙΑ	20.273 ΤΧ	1,93 Εκατ. Κάτ.	ΛΙΟΥΜΠΛΙΑΝΑ	
47	ΣΟΥΗΔΙΑ	449.964 ΤΧ	8,87 Εκατ. Κάτ.	ΣΤΟΚΧΟΛΜΗ	
48	ΤΣΕΧΙΑ	78.866 ΤΧ	10,3 Εκατ. Κάτ.	ΠΡΑΓΑ	
49	ΤΟΥΡΚΙΑ	780.580ΤΧ	71,5 Εκατ. Κατ.	ΑΓΚΥΡΑ	
50	ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	338.145 ΤΧ	5,19 Εκατ. Κάτ.	ΕΛΣΙΝΚΙ	

5. ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΑΚΡΟΠΟΛΗ - ΠΑΡΘΕΝΩΝΑΣ

Η λέξη Ακρόπολη προέρχεται από το συνδυασμό των λέξεων άκρος και πόλις και κυριολεκτικά σημαίνει πόλη στην άκρη (ή σε ακρότατο). Για αμυντικούς σκοπούς, οι οικιστές επέλεξαν ένα υπερυψωμένο σημείο, συχνά ένα λόφο με απότομες πλευρές. Σε πολλά μέρη στον κόσμο, αυτοί οι πρώιμοι οχυροί οικισμοί γίνονταν ο πυρήνας μεγάλων πόλεων, που επεκτείνονταν στο επίπεδο έδαφος γύρω από την Ακρόπολη. Τέτοια παραδείγματα είναι οι πόλεις της Αθήνας και της Ρώμης.

Ο Παρθενώνας - ένα από τα διασημότερα μνημεία του κόσμου - είναι το μεγαλύτερο και πιο επίσημο οικοδόμημα της Ακρόπολης και συγκεντρώνει τον θαυμασμό όλου του κόσμου αιώνες τώρα. Οι εργασίες για την ανέγερση του ολομάρμαρου αυτού ναού της Αθηνάς άρχισαν το 447 π.Χ. υπό τη διεύθυνση των αρχιτεκτόνων Ικτίνου και Καλλικράτη. Ο ναός ολοκληρώθηκε το 438 και κατά τα Παναθήναια του επόμενου χρόνου αφιερώθηκε στην πολιούχο θεά. Παρόλα αυτά οι εργασίες συνεχίστηκαν μέχρι το 432. Είναι ναός δωρικού ρυθμού περίπτερος με οκτώ κίονες στις στενές και δεκαεπτά στις μακριές πλευρές

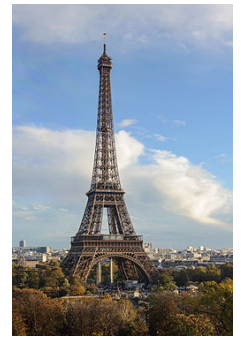
ΚΟΛΟΣΣΑΙΟ

Το Κολοσσαίο άρχισε να κατασκευάζεται στην εποχή του Βεσπασιανού το 72 μ.Χ., συνεχίστηκε την εποχή του Τίτου και ολοκληρώθηκε όταν ήταν αυτοκράτορας ο Δομινικανός 80 μΧ. Ονομαζόταν αμφιθέατρο των Φλαβίων, από το όνομα της δυναστείας των αυτοκρατόρων που το έκτισαν. Για να κατασκευαστεί, εργάστηκαν χιλιάδες Ιουδαίοι αιχμάλωτοι που είχαν συλληφθεί από τον Τίτο μετά την καταστροφή των Ιεροσολύμων. Πήρε το όνομά του από το Κολοσσαίο άγαλμα του Νέρωνα (Ο Κολοσσός), που βρισκόταν στην τοποθεσία που χτίστηκε.

ΠΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΑΙΦΕΛ

Ο πύργος του Άιφελ είναι το σήμα κατατεθέν της πόλης του Παρισιού. Κατασκευάστηκε το 1889 από τον μηχανικό Γουστάβο Άιφελ και σήμερα αποτελεί ένα από τα γνωστότερα κτίρια στον κόσμο. Με ύψος 325 μέτρα (300 χωρίς την κεραία) ήταν το πιο ψηλό κτίριο στον κόσμο μέχρι που το ξεπέρασε το Εμπάιρ Στέιτ της Νέας Υόρκης το 1931. Έχει βάρος 10.100 τόνους και η κατασκευή του είναι τόσο σταθερή ώστε παρεκκλίνει μόλις έως 7,5 εκατοστά με σφοδρό άνεμο.

ΠΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΠΙΖΑΣ

Ο Κεκλιμένος Πύργος της Πίζας (ή απλά ο Πύργος της Πίζας) είναι το λεγόμενο ιταλικά " (καμπαναριό), ανεξάρτητο κωδωνοστάσιο, του καθεδρικού ναού της Ιταλικής πόλης της Πίζας. Βρίσκεται πίσω από τον Καθεδρικό και είναι η τρίτη παλαιότερη κατασκευή στην Πλατεία του Ντουόμο, της Πίζας μετά τον Καθεδρικό ναό και το κυκλικό σχήματος Βαπτιστήριο, ενώ δίπλα βρίσκεται και το Κοιμητήριο.

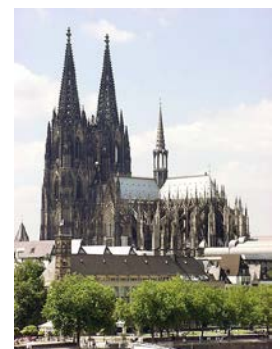
BIG BEN

Μπιγκ Μπεν είναι το ψευδώνυμο για τη μεγάλη καμπάνα και το ρολόι στο βόρειο άκρο του ανακτόρων του Ουέστμινστερ στο Λονδίνο, και έχει χρησιμοποιηθεί ευρύτερα ώστε να παραπέμπει γενικά στο ρολόι ή τον πύργο του ρολογιού. Είναι το μεγαλύτερο τεσσάρων όψεων ρολόι με καμπάνες και ο πύργος του ρολογιού είναι ο τρίτος ψηλότερος στον κόσμο. Γιόρτασε τα 150 χρόνια του στις 31 Μαΐου 2009, ημέρα κατά την οποία έλαβαν χώρα εορταστικές εκδηλώσεις. Η ανέγερση του πύργου ολοκληρώθηκε τις 10 Απριλίου 1858. Ο πύργος του ρολογιού έχει γίνει ένα από τα πιο γνωστά σύμβολα τόσο του Λονδίνου όσο και της Αγγλίας, συχνά στην "establishing shot" των ταινιών που γυρίζονται.

ΚΑΘΕΔΡΙΚΟΣ ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΚΟΛΩΝΙΑΣ

Ο Ντομ ή Καθεδρικός Ναός της Κολωνίας είναι ένα από τα μεγαλύτερα και πιο φημισμένα οικοδομήματα γοθικού ρυθμού παγκοσμίως. Είναι ρωμαιοκαθολικός ναός με άγιο προστάτη τον Απόστολο Πέτρο. Το 1996 ανακηρύχθηκε από την UNESCO σε Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς. Έχει ύψος 157,38 μέτρα και είναι ο δεύτερος υψηλότερος ναός της Γερμανίας μετά τον καθεδρικό ναό του Ουλμ (161,53 μέτρα) και ο τρίτος παγκοσμίως. Μέχρι το 1884 ήταν το υψηλότερο κτίριο του κόσμου. Ο θεμέλιος λίθος τέθηκε στις 15 Αυγούστου 1248, ενώ το πρεσβυτήριο εγκαινιάστηκε το 1322. Ο καθεδρικός χτίστηκε σταδιακά μέχρι περίπου το 1520. Έπειτα παρέμεινε ημιτελής μέχρι τον 19ο αιώνα, όταν οι ρομαντικοί ενδιαφέρθηκαν πάλι γι' αυτόν. Τελικά, το 1880, έπειτα από περισσότερο από 600 χρόνια, ολοκληρώθηκε σύμφωνα με τα αυθεντικά γοθικά σχέδια. Έχει ύψος 157 μέτρα.

6. ΕΘΙΜΑ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΑ ΕΘΙΜΑ

Ελλάδα

Σε όλη τη χώρα τα παιδιά τριγυρνούν από σπίτι σε σπίτι για να πουν τα κάλαντα τις παραμονές των Χριστουγέννων, της Πρωτοχρονιάς και των Θεοφανίων, ενώ στις 12.00 τα μεσάνυχτα ανάβουν φωτιές για να διώξουν τους καλικάντζαρους, έθιμο κυρίως της υπαίθρου.

Αγγλία

Η Αγγλική κλασική διακόσμηση περιλαμβάνει φωτεινά κόκκινα Αλεξανδρινά γύρω από το τζάκι, καθώς και κλαδιά «γκι» που κρέμονται από την οροφή που σύμφωνα με τη παράδοση όποιος στέκεται κάτω απ' αυτό πρέπει να ανταλλάξει φιλιά με αγαπημένα πρόσωπα. Για τους Άγγλους δεν νοείται εορταστικό χριστουγεννιάτικο τραπέζι χωρίς γαλοπούλα, κρεατόπιτα και χριστουγεννιάτικη πουτίγκα για καλή τύχη.

Βέλγιο

Το Βέλγιο μπαίνει στο πνεύμα των Χριστουγέννων από νωρίς με την ημέρα του Sinterklaas και με τον πολύτιμο βοηθό του Zwarte Piet που μοιράζει τα δώρα από σπίτι σε σπίτι. Τα παιδιά κρεμάνε τις κάλτσες των δώρων στο τζάκι και αφήνουν σανό και ζάχαρη για το άλογο του Sinterklaas..

Γαλλία

Τα Χριστούγεννα στη Γαλλία αποτελούν την εορταστική κορύφωση του έτους. Σε αντίθεση με άλλες Ευρωπαϊκές χώρες η εποχή προ των Χριστουγέννων είναι λιγότερο σημαντική. Η παραμονή των Χριστουγέννων εδώ είναι μια συνηθισμένη εργάσιμη μέρα. Το βράδυ όμως η οικογένεια συγκεντρώνεται για ένα ολοκληρωμένο χριστουγεννιάτικο δείπνο. Ο Père Noël (Ο πατέρας των Χριστουγέννων), ο κατά τους Γάλλους Άγιος Βασίλης, δίνει τα δώρα του το βράδυ μεταξύ 24 προς 25 Δεκεμβρίου. Μεγάλη σημασία στους εορτασμούς των Χριστουγέννων έχουν οι γαστρονομικές απολαύσεις.

Γερμανία

Στη Γερμανία το διάστημα που προηγείται των Χριστουγέννων είναι πολύ σημαντικό. Για τις οικογένειες τα χριστουγεννιάτικα μπισκότα, το χριστουγεννιάτικο κέικ αποτελούν τα παραδοσιακά έθιμα της περιόδου. Χαρακτηριστικές είναι και οι χριστουγεννιάτικες αγορές στο κέντρο κάθε πόλης που εμφανίζονται από το πρώτο Σαββατοκύριακο του Δεκεμβρίου και τελειώνουν την παραμονή των Χριστουγέννων.

ΠΑΣΧΑΛΙΝΑ ΕΘΙΜΑ

Ελλάδα - Με αρνί, χορό και τραγούδι

Στην Ελλάδα το παραδοσιακό Πάσχα περιλαμβάνει ψήσιμο οβελία, κοκορέτσι, ελληνικούς μεζέδες, καλό κρασί, χορό και τραγούδι. Το Πάσχα είναι μια οικογενειακή γιορτή που οδηγεί συνήθως πολλούς στις ιδιαίτερές τους πατρίδες, στα χωριά τους.

Γερμανία - Πού είναι κρυμμένα τα αυγά;

Στη Γερμανία ο λαγός φέρνει πολύχρωμα αυγά και τα κρύβει στον κήπο. Την Κυριακή του Πάσχα τα παιδιά επιδίδονται στην αναζήτησή τους. Το έθιμο αυτό χρονολογείται από το 1662, οπότε και υπήρξε η πρώτη γραπτή αναφορά σε αυτό. Πιθανότατα ο λαγός συνδέεται, όπως άλλωστε και το αυγό, με τη γονιμότητα.

Πολωνία - Μπουγέλωμα

Στην Πολωνία οι πιστοί... μπουγελώνονται. Με κουβάδες αλλά ακόμη και νεροπίστολα ο ένας προσπαθεί να βρέξει τον άλλο. Το έθιμο "Smingus-Dyngus" θυμίζει τη βάπτισμα του πρίγκιπα Μίσκο το 966 μ.Χ., ο οποίος έφερε τον Χριστιανισμό στην Πολωνία.

Ισπανία - Άφεση αμαρτιών

Η Semana Santa (Αγία Εβδομάδα), είναι ένα ισπανικό έθιμο. Σε πολλές πόλεις της Ισπανίας πραγματοποιούνται αυτές οι περίφημες εκδηλώσεις μέχρι και την Κυριακή του Πάσχα. Κρατώντας το σταυρό ή και εικόνες της Παναγίας ή του Χριστού, οι αμαρτωλοί περιφέρονται ξυπόλυτοι, φορώντας καπέλα, ράσα και μάσκες.

Αγγλία - Hot Cross Buns

Τη Μεγάλη Παρασκευή οι Άγγλοι είναι αρκετά συγκρατημένοι με το φαγητό. Παραδοσιακά τρώνε ζεστά σταφιδόψωμα, τα "Hot Cross Buns", που ονομάζονται έτσι λόγω του σταυρού που φέρουν πάνω τους.

ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΑ ΕΘΙΜΑ

Το καρναβάλι, όπως και οι περισσότερες αποκριάτικες εκδηλώσεις στη Μεσόγειο και τα Βαλκάνια συνδέονται με αρχαίες παγανιστικές εκδηλώσεις και ιεροτελεστίες, όπως αυτές προς τιμή του Διονύσου. Μέσα στην καρδιά του χειμώνα, οι πιστοί με ειδικές γιορτές επικαλούνται τη θεότητα, η οποία ξαναγεννιέται για να φέρει και πάλι την Άνοιξη. Μόνο οι Καθολικοί και οι Ορθόδοξοι Χριστιανοί γνωρίζουν τις απόκριες, ενώ στην προτεσταντική βόρεια Ευρώπη δεν υπάρχουν.

Τα σημαντικότερα Καρναβάλια παρουσιάζουν η **Πάτρα στην Ελλάδα**, η **Βενετία στην Ιταλία** και η **Νίκαια στη Γαλλία**.

Στην Κολωνία και άλλες πόλεις του Ρήνου και στην Γερμανία, το Καρναβάλι είναι σημαντικό κομμάτι της τοπικής παράδοσης και της κριτικής εναντίον της πολιτικής.

ΓΑΜΗΛΙΑ ΕΘΙΜΑ

Ο «**θεσμός**» της βέρας για παράδειγμα ξεκίνησε από τον ρωμαιοκαθολικό κόσμο, όταν τον 9ο μ.Χ. αιώνα ο Πάπας Νικόλαος Α΄ καθιέρωσε την υποχρέωση του ζευγαριού, όχι μόνο να «σφραγίζει» την σύνδεσή του με την ανταλλαγή δαχτυλιδιών αρραβώνα, αλλά και τα τελευταία να είναι από χρυσάφι. Οι γαμήλιες βέρες επανήλθαν στην «μόδα» στην νεότερη Ιταλία, ενώ στα ίδια μέρη γεννήθηκε και η συνήθεια της γαμήλιας τούρτας, που σήμερα μετρά ήδη ιστορία 2 χιλιετιών. Τον 1ο αιώνα π.Χ. συγκεκριμένα, συνηθιζόταν να «σπάζεται» ένα ψωμί ή ένα κέικ στο κεφάλι της νύφης για να διασφαλιστεί η γονιμότητα.

Το **έθιμο του κουμπάρου** (αυτό που στην Δύση ονομάζουν “best man”) ανάγεται στην προαιώνων Γερμανία, όπου συνηθιζόταν ο γαμπρός να «απαγάγει» την νύφη πριν τον γάμο, και γι’ αυτόν τον σκοπό χρειαζόταν έναν φίλο του για το... κουβάλημα. Στην Αγγλία εξάλλου γεννήθηκε το γνωστό έθιμο που υιοθετήθηκε και στις ΗΠΑ, του να έχει το ζευγάρι που παντρεύεται «κάτι παλιό, κάτι καινούριο, κάτι δανεικό και κάτι μπλε». Το παλιό αντικείμενο συμβολίζει την έννοια της συνέχειας, το καινούριο συμβολίζει το μέλλον, το δανεικό την επιρροή από τα παραδείγματα γνωστών που έχουν παντρευτεί και το μπλε αποτελούσε κατά την αρχαιότητα το χρώμα της αγνότητας.

Το **λευκό νυφικό** εμφανίστηκε μετά τον 16ο αιώνα – η πρώτη που το καθιέρωσε ήταν η Άννα της Βρετάνης, ενώ τέλος στην δυτική Ευρώπη εντοπίζεται και η γέννηση της συνήθειας ο γαμπρός να περνά το κατώφλι του σπιτιού με την νύφη στα χέρια του, για να μην σκοντάψει η νύφη και να στεριώσει ο γάμος. Ακολουθούν πιο συγκεκριμένα οι πιο χαρακτηριστικές γαμήλιες συνήθειες δυτικών χωρών.

- **Αγγλία** Στους αγγλικούς γάμους, ένα μικρό κορίτσι σκορπίζει λουλούδια κατά την είσοδο της νύφης, ώστε η πορεία της στον γάμο να είναι «ανθόσπαρτη», ενώ οι παράνυμφοι φορούν φορέματα που μοιάζουν με το νυφικό της νύφης, ώστε να μην... ζηλεύουν και φέρουν γρουσουζιά. Επίσης, σε κάποιο σημείο του νυφικού συνηθίζεται να ράβουν ένα πέταλο ή κάποιο άλλο σύμβολο καλοτυχίας για τους προφανείς λόγους, ενώ το ζευγάρι είθισται να ανταλλάσσει τους όρκους του έξω από την πόρτα της εκκλησίας, ώστε να μπορεί ο οποιοσδήποτε να παρακολουθήσει την τελετή.

Ιταλία Στις διάφορες περιοχές της Ιταλίας επικρατούν διαφορετικά έθιμα. Για παράδειγμα, στην περιοχή Veneto, το έθιμο θέλει το ζευγάρι να περπατά μαζί μέχρι τον ναό, ενώ στον δρόμο τους οι φίλοι βάζουν διάφορα εμπόδια, για να δουν πώς θα πορευτούν στα συζυγικά τους καθήκοντα. Αν η νύφη συναντήσει κάποιο αντικείμενο και το σηκώσει, θα είναι καλή νοικοκυρά, αν συναντήσει ένα παιδί

και σταματήσει για να το φροντίσει, θα γίνει καλή μητέρα κ.ο.κ. Επίσης, σε μερικές περιπτώσεις καλούνται να κόψουν στα δύο ένα κούτσουρο, χρησιμοποιώντας από κοινού ένα πριόνι διπλής λαβής, για να αποδείξουν την συζυγική τους «συνεργασία». Άλλα έθιμα προβλέπουν το κουβάλημα ενός κομματιού σίδερο στην τσέπη του γαμπρού, για να διώχνει τα κακά πνεύματα, ενώ το πέπλο της νύφης κάνει ακριβώς την ίδια δουλειά. Καλή τύχη φέρνουν οι γάμοι που γίνονται Κυριακή, ενώ κακή τύχη θεωρείται το ζευγάρι να φορά οτιδήποτε χρυσό εκτός της βέρας. Στην δεξίωση/γλέντι που ακολουθεί, το φαγητό παίζει τεράστιο ρόλο για την επιτυχία του γάμου, και ο κουμπάρος κερνά ποτά σε όλους τους καλεσμένους, ενώ το μενού περιλαμβάνει μέχρι και 14 πιάτα για τον καθένα. Η τούρτα, τέλος, σερβίρεται μαζί με εσπρέσο.

- **Πορτογαλία** Μπορεί και οι φίλοι μας οι Πορτογάλοι να εκμοντέρνισαν τους γάμους τους, ακολουθώντας τα γενικότερα πρότυπα της Δύσης, αλλά αρκετά από τα παμπάλαια έθιμά τους παραμένουν σε ισχύ. Για παράδειγμα, όπως και στους ελληνικούς γάμους της επαρχίας, οι γείτονες των μελλόνυμφων είθισται να γλεντούν αλλά και να βοηθούν σε οτιδήποτε χρειαστεί ακόμη και στην οργάνωση του γάμου. Επιπλέον, κατά το γλέντι μετά τον γάμο, το γοβάκι της νύφης περνά από χέρι σε χέρι και γεμίζει με χρήματα για τον... ιερό σκοπό του γαμήλιου ταξιδιού. Το νυφικό στολίζεται με πολύχρωμα πετράδια, ενώ ο γαμπρός φορά κομψό σκούρο καπέλο. Προς το τέλος της τελετής, ο ιερέας καλύπτει το ζευγάρι με το ράσο του, ενώ στην συνέχεια οι καλεσμένοι πετούν λουλούδια και καραμέλες, με τον ίδιο τρόπο που εμείς πετάμε ρύζι. Παλιότερα –ευτυχώς αυτό το έθιμο δεν έχει αναβιώσει- η νύφη έπρεπε να παραστήσει την... αγελάδα, η οποία έπρεπε να αναγνωριστεί από τον ιδιοκτήτη της για να προχωρήσουν στον γάμο.

- **Βέλγιο** Η βελγική παράδοση θέλει την νύφη, καθώς περπατά τον διάδρομο της εκκλησίας, να δίνει ένα λουλούδι στην μητέρα της και να αγκαλιάζονται, ενώ στην συνέχεια το ίδιο πρέπει να κάνει και με την πεθερά της, ως ένδειξη αποδοχής στην «νέα της οικογένεια». Επίσης, το έθιμο επιβάλλει να κουβαλά ένα μαντίλι με το όνομά της, το οποίο στην συνέχεια κορνιζάρεται σε περίοπτη θέση, μέχρι να παντρευτεί το επόμενο θηλυκό μέλος της οικογένειας, οπότε και το μαντίλι περνά στα χέρια της, αφού προστεθεί και το δικό της όνομα. Κατά την τελετή, το ζευγάρι κάθεται σε θέσεις που παραπέμπουν σε θρόνους βασιλιά και βασίλισσας, ενώ κατά την έξοδο από την εκκλησία, οι παράνυμφοι μοιράζουν κέρματα στους φτωχούς, ως ένδειξη ευμάρειας για το νέο ζεύγος. Στους αυστηρά παραδοσιακούς γάμους, πρέπει αμέσως να ακολουθήσει ο μήνας του μέλιτος, ο οποίος διαρκεί 28 ημέρες, όσες ένας κύκλος της σελήνης, κι αυτό γίνεται για να σιγουρευτεί ο γαμπρός πως οι γονείς της νύφης δεν θα την... κλέψουν ξανά κοντά τους.

- **Ιρλανδία** Στην Ιρλανδία, η βέρα ονομάζεται Claddagh και έχει πάνω της μια καρδιά με ένα στέμμα, το οποίο κρατούν δύο χέρια, κάτι που σημαίνει πως «επιτρέπεις στην αγάπη και την φιλία να βασιλεύσει». Η νύφη συχνά φορά γαλάζιο αντί για λευκό νυφικό, ενώ μεταξύ των λουλουδιών της ανθοδέσμης τοποθετείται και αγγλική λεβάντα, για να υπάρχει ευτυχία και διάρκεια στον δεσμό τους. Τα πιασμένα σε πλεξίδες μαλλιά της νύφης συμβολίζουν την γυναικεία δύναμη, ενώ στην Ιρλανδία, από τις πιο «ευλογημένες» ημέρες για να παντρευτεί κανείς είναι αυτή του St. Patrick.

***Οι γάμοι στην Ανατολική Ευρώπη**

Στις περισσότερες κουλτούρες της ανατολικής Ευρώπης, κεντρικές ιδέες γύρω από τις οποίες «υφαίνονται» τα έθιμα του γάμου είναι η μακροζωία, η γονιμότητα και η ευτυχία.

Στην **Τσεχία** και την **Σλοβακία**, οι φίλες της νύφης συνηθίζουν να φυτεύουν ένα δέντρο στην αυλή της και να το διακοσμούν με κορδέλες και βαμμένα τσόφλια αυγών και η παράδοση λέει πως έτσι η νύφη θα ζει όσο ζει και το δέντρο. Μετά την τελετή, το ζευγάρι σπάει πιάτα, και σε όσα περισσότερα κομμάτια σπάσουν, τόσο πιο ευλογημένο θεωρείται το μέλλον τους.

Στην **Ουγγαρία**, το έθιμο προστάζει ραμμένο... σιτάρι πάνω στο νυφικό για γονιμότητα, ενώ η νύφη οφείλει να σπάσει ένα αυγό, για να έχουν υγεία τα παιδιά που θα κάνει. Επίσης, θα πρέπει να δώσει ως δώρο επτά μαντίλια στον γαμπρό, καθώς ο αριθμός επτά θεωρείται πολύ γουρλίδικος.

Στην **Πολωνία**, οι γονείς των νεόνυμφων τους δίνουν να φάνε ψωμί με αλάτι και κρασί. Το ψωμί «διασφαλίζει» ότι δεν θα πεινάσουν ποτέ, το αλάτι ότι η συζυγική ζωή θα έχει τις δυσκολίες της και το κρασί ότι θα έχουν υγεία και ευτυχία.

Στην **Ρωσία**, εκτός από την θρησκευτική τελετή, ένας πολιτικός γάμος θεωρείται απαραίτητος για την επισημοποίηση του γεγονότος, ενώ σημαντικότερο από όλα θεωρείται το γλέντι που ακολουθεί, το οποίο διαρκεί δύο ημέρες. Σε αυτό, γίνονται προπόσεις, και όλοι οι καλεσμένοι πίνουν σαμπάνια και σπάζουν τα ποτήρια στο πάτωμα για καλή τύχη. Από τα πιο περίεργα έθιμα, είναι αυτό του... κυνηγητού στον ναό, αφού θεωρείται πως όποιος από τους δύο μελλόνυμφους φτάσει πρώτος στο χαλί μπροστά στον ιερέα, θα είναι και το «κεφάλι» του νέου σπιτιού.

***Σκανδιναβικά έθιμα**

Παραδοσιακά, οι Σκανδιναβοί δεν βιάζονται στο ζήτημα του γάμου – συνηθίζεται μάλιστα ένας αρραβώνας να κρατά αρκετά χρόνια πριν τον γάμο. Όταν ο γάμος αποφασιστεί, στο σπίτι της νύφης στήνονται οι «Πύλες της Τιμής», δηλαδή μια αψίδα από κλαδιά πεύκου. Στην **Δανία**, κατά την δεξίωση μετά τον γάμο, συνηθίζεται ο γαμπρός να εξαφανίζεται για λίγη ώρα, κατά την οποία οι υπόλοιποι άνδρες μπορούν να φιλήσουν την νύφη, ενώ το ίδιο συμβαίνει στην συνέχεια αντίστροφα.

Στην **Φινλανδία**, το έθιμο επιτάσσει τον περίπατο της μέλλουσας νύφης από σπίτι σε σπίτι, φορώντας μια μαξιλαροθήκη, για να μαζέψει τα γαμήλια δώρα της, ενώ ένας πιο ηλικιωμένος άνδρας του περιβάλλοντός της στέκεται δίπλα της με μια ομπρέλα σε ένδειξη προστασίας. Επιπλέον, στην ίδια χώρα, αντί του εθίμου της ανθοδέσμης, η νύφη κρατά ένα στέμμα, το οποίο με κλειστά μάτια τοποθετεί τυχαία σε κάποιο κεφάλι ανύπαντρης κοπέλας, κάτι που της δίνει την «σκυτάλη» στην κούρσα των γάμων.

Στην **Νορβηγία**, οι γείτονες και φίλοι της νύφης φυτεύουν δύο μικρά πεύκα στο πλάι της πόρτας της, ενώ εκείνη φορά ένα ασημένιο στέμμα με στολίδια τα οποία καθώς προχωρά κάνουν ήχους που διώχνουν τα κακά πνεύματα.

Τέλος, στην **Σουηδία**, ο πατέρας της νύφης τοποθετεί ένα ασημένιο νόμισμα στο αριστερό παπούτσι της και η μητέρα της ένα χρυσό νόμισμα στο δεξί παπούτσι, διασφαλίζοντας την πλούσια ζωή της κόρης τους. Η Σουηδή νύφη, επιπλέον, είναι από τις λίγες που φορά... τρεις βέρες: Μία για τον αρραβώνα, μία για τον γάμο και μία για την μελλοντική μητρότητά της.

Πηγές

<http://el.wikipedia.org/wiki/>

http://europa.eu/about-eu/countries/index_el.htm

<http://digitalschool.minedu.gov.gr/modules/ebook/>

<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGL100/418/2821,10647/>

<http://dschool.edu.gr/>

<http://www.in2life.gr/features/notes/article/220073/gamos-ala-evropaika-ta-gamhliathima-kathe-horas.html>

http://e-geografia.eduportal.gr/geo-st/gstd31_eu_mnhmeia/index.html